

A láthatatlan

„A szó oly visszásan tetszik” (Arany J.: Ágnes asszony)

A munkahelyemen találkoztunk. Ha visszagondolok addigi életemre, meg kell állapítanom, hogy annak szabályozott rendje és zavartalansága miatt volt az életben valami elmosódó, álmatag.

Kezdetben nem változott meg a megjelenésétől semmi. Ugyanolyan szabályozottan folytak tovább a napok, sőt, talán még szabályozottabban. Ameddig a lehetetlen be nem következett, csak a saját szorongásom nyomasztott, de ebben nem volt semmi új. Állandóan ott lapult, mintegy jelezve, hogy van, aminek nem lehetek majd sohasem ura. Későn jutottam el a másik nemhez, és nagyon féltem, hogy nem leszek eléggé merev. Azért féltem, mert már nagyon korán rájöttem saját magamra, az igazi, teljes testemre; tizenhárom évesen egyszer csak a kezemben volt, felhúzódott rajta valami, hirtelen semmit se értettem, csak elkezdtem, hozzákezdtem minden tudott akarás nélkül – és hihetetlen édességet éreztem. Ettől kezdve amint magamra maradtam, kielégíttem magam. Ellenállhatatlan volt. Amint egyedül maradtam, rám jött és teljesen legyűrt minden tiltást. Meg kell csinálnom. Este, lefekvés után szinte mindig. Nyomasztóan titkolni való volt. De csak mások előtt; mások előtt nagyon szégyelltem magam miatta, ha kitudódnék (miközben magam előtt mintha egyáltalán nem lettem volna képes szégyellni ezt a legédesebb egészet). És aztán. Jó egy év után, egyszerre. Úgy tizennégy évesen, teljesen hirtelen, akár a derült égből; pedig senki nem mondott semmit, nem óvott, nem olvastam még róla; mégis teljesen váratlanul, akár valami villámcsapás; az jutott az eszembe, hogy emiatt majd a valóságban, az igaziakkal, a lányokkal, a nőkkel nem fog sikerülni. Mert elrontottam magamat. Senkire se foghatom magamon kívül. És ettől a pillanattól kezdve nem tudtam ettől a gondolattól szabadulni. Megrögzötten, gonoszul, ugrásra készen kísértett a háttérben. Égett valahol a sötétben sisteregve. Miért, miért? Mit vétettem, hogy ilyen értelmetlenül kínlódnom kell magammal. Mi jelent meg itt számomra, mint valami tiltás, amely megállíthatatlanul őrl, akár malom a pokolban. De még erről se mertem beszélni, annyira szégyelltem. Miközben emésztően vágytam lányokra.

Fiúkkal, úgy éreztem közben, miközben csináltam magamnak, könnyebben ment volna, valahogy jobban tudnának segíteni – és én nekik –, mert maguknak is (bizonyára ugyanígy) csinálják – de nem voltak elég nőiesek. Az adódó közeledéseket, egy tekintetet, egy kéz érintését a fenekemen, volt, hogy vágyó erővel a középső ujjukkal benyomultak a farpofáim közé egészen a végbélnyílásomig, mindig kapásból visszautasítottam, mert inkább megrettentettek, velük, nem nőkkel, annyira elfogadhatatlan volt ez az egyébként bizonyára szintén nagyon

édes, testies, érzékies valami. Valami hiányzott, hogy velem ez velük a gyakorlatban megvalósulhasson. A nőiséggel szemben viszont nem hiányzott – volna. Az megától értetődő – lett volna. Ha az érthetetlen félelem ugyanakkor éppen tőlük élem nem áll. És nem értem el hozzájuk sokáig.

A gyárban a nőt csak néhányszor láttam előzőleg. Nem sok ügyet vettem rá. Akkor már túljutottam a kezdeteken, elértem a nőkhöz, és bármennyire is félttem, ment minden. De minden egyes lehetőségem előtt, minden alkalommal megjelent ez az állandó, kényszeres gondolat, amely állandóan, a legnagyobb titokban, ott lüktetett a háttérben. Mindig meg kellett küzdenem vele, hogy mégis a felszínre tudjon törni bennem a saját testiességem, a hajtó vágy, és ugyanakkor el tudjon jutni ehhez a belső áttörésemhez a másik női lényének érzéki hatása.

Elfogadhatatlannak tűnt, hogy szorongásomat bárkinek megmondjam. Mintha senkivel nem lett volna megosztható ezen a világon. Néha még közben is, miközben már végre csinálhattam mással. Hogy úristen, ötlött föl valahol a gondolataim mögött, hogy úristen, talán visszaesik ez a merevség. Gyűlöltem ezt az állandó, lerázhatatlan kísértetet, és sehogy se tudtam tőle szabadulni.

Holott ha végre odajutottam, hogy valaki elfogadott, ezt elhittem, mert el is tudtam hinni, mert ezt elhinni természetes volt, ezért átadhattam magam végre annak, hogy végre valahára ráérezhettem arra a közvetlen, tünékeny, meztelen testies nőiségre, felül is, középen is, alul is. A végül minden szemérmet nélkülöző megnyílásra, beengedésre, nem, az odaadásra, amely nem csak testi, és nem csak lelki. És ez a szárnyaló ráatalálás aztán valahogy mindig elsöpört bennem minden rettegést, legalábbis a megélés pillanatnyi erejéig szinte ugyanolyan erővel, mint ahogy korábban elfogott a saját testem ellenállhatatlan finomsága. Csak teljesen másként, felszabadítóan, mert végre ott volt a más. Az elérhetővé vált másik ember. A nőiség. A kezdettől fogva részegítő, csodálatos és gyengéd és biztonságos. Akkor még nem volt senkivel valami végleges. Még úgy éreztem, várnom kell, még nem jutottam el oda, ahová valójában akartam. Az a gondolat, hogy nem fog menni, elhalványodott, de mintha sejtettem volna, hogy valahol lapul, és félttem tőle. De összeszorítottam láthatatlanul és öntudatlanul a fogam.

Közben a munkám lefoglalt. Reggelente bejártam dolgozni, ugyanazon az úton, ugyanazokon a tömött járműveken, s minden este hazatértem. Nagy elégtétel volt, hogy megbízhatónak tartottak, pontosnak. Megbecsültek.

Egy alkalommal bejött hozzám, hogy kérdezzen. Az ember ül az asztala mellett, a mennyezetről tompított neoncsófény árad – itt lent a mélyben, a gyárak magas falai között korán sötétedik –, és nem kell sietni semmivel. Vannak órák, különösen délután, a műszak vége felé, amikor a szomszédos csarnokokból mintha halkabban szűrődnek át a gépek és szerszámok zaja. Mintha már lassabban dolgoznának. Olykor még bejön valaki, kérdez valamit, az ember eltöpreng egy keveset a feladaton, és amikor magára marad, cigarettára gyújt.

Noha korábban is látnom kellett. Váratlanul történt ez a változás. Csak ekkor vettem észre. Nagydarab nő volt, kissé kövérkés. Sok emberrel találkozom, egy munkahelyen gyakran tűnnek fel új arcok és nevek, és távoznak nyomtalanul régiek. Odajött hozzám, de nem az asztal elé, hanem az asztal mellé, és röviden előadta a dolgát. Gépmunkás volt, alkatrészeket munkált meg a gépén, és a frissen kapott művelettervvvel volt gondja, amiért én feleltem. Hozzáfogtam elma-

gyarázni, hogy mit hogyan csináljon. Ahogy ott állt oldalt, kissé az asztalnak támaszkodva, hirtelen mintha megreszketett volna valamitől. Először nem ügyeltem rá, de amikor hellyel kínáltam magam mellett, leült. Kissé előrehajolt testtartással könyökét oldalt az asztalra támasztotta. És időnként most már szemmel láthatóan egész testében újra remegni kezdett. És most egyszerre hirtelen, ahogy filmben a vágás, egy teljesen másik jelenetbe kerültem. Még nem vettem észre, hogy megnyílt valami, és ott vagyok a legsötétebb mélyén. Amelyben mégis látok, holott nem volna szabad ebben a feketeségben semmit se látnom. Hová sodortattam magam?

De minden valóságosnak látszott, akár az álomban, amikor az istenhit is könnyű és magától értetődik. Ezért nem vettem észre, hogy ez nem valóság, hanem annak kitalálása. Miközben minden korábbi változatlanul igaz volt. Teljesen úgy viselkedtem látszólag, mint előzőleg. Nem állhattam meg, hogy meg ne kérdezzem, mi baja. Mi mást kérdezhet ilyenkor egy gépészmérnök? Mire egészen felém húzódott, de csak annyit válaszolt, hogy semmi különös. Biztos fázik, gondoltam, bár el nem tudtam képzelni, mitől. Nem volt senki az irodában, s olyan természetű volt a dolog, ami miatt be kellett jönnie, hogy valamiért át kellett hajolnom az asztalon, s közben véletlenül hozzáértem a testéhez. Megdöbbenve tapasztaltam, hogy szinte fogvacogva összerázkódott, s amikor – halvány sejtellemmel már – újra érdeklődni kezdtem arról, hogy mi van, teljesen hozzám dőlt, sőt, legnagyobb meglepetésemre még bele is csípett a karomba.

Nagyon meglepő volt, de megértettem, ami ebből megérthető volt. A heveség miatt ráadásul egy pillanatra úgy éreztem, mintha most minden előzetes szorongás nélkül is meg tudnék merevedni. Ráadásul halványan emlékeztetni kezdett valakire, csak éppen képtelen voltam rájönni, kire. Pedig tudtam, hogy nagyon. Tudtam, hogy egy hasonló széles arcot, egy szinte vízszintesen húzódó, vékony, de erős szemöldököt, ilyen közel álló szemet – amely egyszerre volt mindennapi, de a dolgok váratlansága miatt mégis különös és mérhetetlenül kedves, gondoskodó – kellett, hogy már lássak, nagyon sokszor, szinte végtelenszer, nagyon meghitten. De nem így. A húsos combjai közé nyomtam a kezemet. Ilyesmivel még nem találkoztam. Teljesen kivetkőzött magából, megvonaglott, egészen rám borult, még jobban reszketve, bármit tehettem volna vele. Elélvezett. Noha nagyon kockázatos volt, mert bármikor benyithatott volna valaki.

Alig egy-két további szót váltottunk, megegyezve, hogy a munka után nyomban felkeresem.

Jó órát kellett utaznom, míg a városnak abba a részébe eljutottam, ahol lakott, az északi pályaudvar közelében, egy áruház mellett, az ötödik emeleten. Egész éjjel ütemesen gyulladt föl és hunyt ki a ház homlokzatára szerelt függőleges fényreklám az ablaka mellett. A sötét szoba percenként hol kék, hol vörös fénybe borult.

Miközben összeszorulva az ágya felé tántorogtunk, reszketett, vacogott. Ágyára zuhanva átható sikoly hagyta el a száját, és megint nyomban elélvezett. Mintha már a puszta hozzám szorulása, a testem közvetlen érzékelése váltotta volna ki. Aztán csak reszketett egy ideig, és teljesen engedett. És én, meglepetésemre, teljesen képtelen voltam eléggé megmerevedni, hogy belehatolhassak. Valami elemi erővel megakadályozott. A legrosszabb szorongásom valósult meg

tökéletesen, de minden szorongás nélkül. Végül segített a kezével, hogy mégis élvezzek valahogy a markában. Aztán valami ájulásszerű álomba zuhant. Elaludtunk.

Így ment ez hosszú időn át. Minden alkalommal szinte azonnal kész volt, rajtam hol a kezével, hol a szájával segített. Az utóbbit nagyon erős nyelvnyomással és a farkam erőteljesen szorító markolásával kellett tennie, mert az én alapjáratom a világ legprimitívebb ki-be változata volt, amely azóta se változott. Miközben másokkal arra mindig figyeltem, hogy az élvezetben ne hogy egyedül legyek, mert igazából csak így láttam felszabadító értelmét. Ezért az, hogy ennyire elementárisan, egész lényével, a lehető legodaadóbb módon miattam el tudott élvezni, valahogy a foglyává tett.

Életem látszatra folyt tovább a megszokott medrében. Olykor felmentem hozzá máskor is, mert nem érdekelte, hogy egyébként nem tudok csinálni vele semmit. A hirtelen keletkező gerjedelem, melyet az érintésem kiváltott benne, mindvégig megmaradt, és emiatt valahogy magától értetődőbb lett, hogy ez a nő nem igényli a behatolást, engem meg másképp segít félig mereven kielégülni. Nem érdekelte, hogy nem sokat beszélünk, az pedig a legkevésbé se, hogy feleségül veszem-e. Talán még verhettem is volna, noha erre nem vagyok képes. A munkahelyemen közömbösen viselkedtünk egymással, mint akik sohase látják egymást. Senkinek sem tűnt föl a viszonyunk. Mintha nem is létezett volna, beleolvadt mindenki más közönyös viszonyába. Esténként, amikor fölmentem hozzá, sötét volt már, és a házbeliék alig láttak. Senki se jegyezhetette meg az arcom. Ki se juthatott, hogy a számtalan emelet és ajtó közül melyikbe tartok, miközben akta-táskámban, sötét öltönyömben megérkeztem.

Egyre ritkábban tévedtem el – a városnak ebben az északi részében korábban szinte sohasem jártam. Kezdtém megismerni a tájékozódási pontokat, és ha feltűnt az egyik utca végén a gyorsbűfé neonfelirata, tudtam, hogy hamarosan a háza elé érek. Az utam a házak tövében vezetett, egy nyílegyenes hasadék alján, s ebben a mélységben a sötét aszfalton a járművek és emberek áradata ömlött éjjel-nappal, soha nem múló intenzitással. Az esti átmenetben, amikor elválnak tőlük a fény, a szembejövők mindenkire hasonlítani kezdenek. Abban az óraidőben, amikor hozzá jártam, még hevesebben kavargott a forgalom. A kereszteződésekben percekkel kellett várni, míg a tömeg átjuthatott, fáradt és borostás arcú emberek töltötték meg a járműveket és a járdákat. Az éjszakai műszakváltásnak volt ez az ideje. Az utca, melyben a ház állt, hosszú volt, mint az összes útja a városnak. Mintha a végtelenbe vezetne. Ha kiürült volna egy pillanatra, valaki felállíthatott volna az út közepén egy hatalmas, merev, biztosan álló létrát, melynek teteje a felhőkbe nyúlik, és ennek csúcsán talán végignézhette rajta, hogy meddig lát el a távolban – de az út végét sohase pillanthatja meg. Én soha nem mentem rajta tovább a kelletténél, nem tudtam, merre visz. Az utcán végighömpölygő forgalom ugyanakkora volt, mint azoknak az utaknak a forgalma, melyeknek a végét ismertem. A járdák mélyéről láthatatlanokká váltak az épületek homlokzatai. Az egyre kevésbé havas telekre már csak az időnkénti nedves poszolyaillat emlékeztet.

Elmúlt a nyár és az ősz. Egyáltalán nem számítottam rá. Nem is számíthatam rá. Kizárt volt. Egy napon közölte a gyárban, hogy gyereket vár. Akkor tűnt

csak fel, hogy a hasa mintha kicsit nagyobb lenne. – Kitől? – kérdeztem. Nyomát nem tapasztaltam, hogy más férfiakkal érintkezne. Azt mondta, tőlem. Azt mondtam, kizárt. Azt mondta, nem érdekli. – Biztos mással is voltál – mondtam. Azt mondta, nem volt. Mondtam, bizonyára hazudik. Mondta, nem hazudik. Teljesen tanácstalan lettem. – Ilyen nincs – mondtam. Azt mondta, nem érdekli. – Teherbe estél attól, hogy magadtól elélveztél? – kérdeztem. Nem tudja, mondta. – Olyan nincs, hogy szűznemzés! – mondtam. Nem reagált. – Szűz Máriának tartod magad? – Nem válaszolt. Nem tudtam mit kezdeni. Én nem József vagyok, hanem Rudolf. Nem ács, hanem mérnök.

El kellett tőle menekülnöm. Hagyta. A gyárban ugyan továbbra is láttam, de szólni nem mertem hozzá.

Néhány hónapra eltűnt. Aztán megint dolgozni kezdett. Odajött hozzám. – Megnézheted, ha eljössz – mondta. Elmentem hozzá.

Már benne voltunk a télben. A gyorsbüfé asztalain tömegével álltak az üres teáscsészék, miután a váltásra igyekvők kiitták a tartalmukat. Fent teljesen fekete volt minden, egyetlen csillagot sem lehetett látni az égbolton. Folytatódott a hétköznapi banalitása. A háztetőkön lehet, hogy hó fehérlett, de az utcákon sáros levet fröcskölve gurultak a járművek. Mintha egy teljesen zárt burokból lennénk, melynek csak egyetlen irányban létezik nyílása: amelyen keresztül én jöttem és mentem. Az asszony szerzett egy gurítható lábakon álló bölcst, a gyerekek abban feküdt. Alig mertem a gyerekekre nézni.

Ráncos volt, vörös, akár a többi, néha hangosan sírt. Hirtelen jött. Először csak egy különösebb érzés. Valami meghatározatlan. Bámultam az arcát, és kezdett feltűnni nekem valami. Néha felébredt, tágra nyitotta a szemét, mint aki meglát. Nem tudtam rögtön a magyarázatát adni annak, ami elfogott. Csak furcsa nyugtalanság. Aztán hamarosan a félelem. És váratlanul: a megrettenés.

Nem vette észre a szülés, nem vették észre az orvosok, a nővérek. Csak én vettem észre. Nekem jutott a felismerés, holott ilyesmit embernek nem volna szabad megpillantania.

A gyerek arcán volt valami. Olyasmi, mint amikor az elítélt egy koromsötét cellában egyik kezének ujjával elkezd körbe tapogatni, ujjbegyei váratlanul találkoznak egy másik kéz ujjbegyeivel, és belé hasít, hogy másik kezével találkozott.

A csecsemőarcból egyre nagyobb, egyre ijesztőbb fenyegetés sugárzott. Egy olyan fékezhetetlen érzékiség terméke, mely nem ismer társat, csak belső ingert, melyhez én voltam a véletlen. Igaz lehet, hogy nem apától származik, és ezért nem lesz, ami megállítja. Önmagának lesz teljesen elég. Fékezhetetlen.

Kimondhatatlan rettenet fogott el. Szinte összerántotta egész testemet, és kezemet magamra akartam emelni. Mi hullott itt le, mint kinyíló túska a tekintetben? Félni kezdtem attól, hogy – eltekintve a szerencsés véletlenektől – még a megszokottan, szerencsétlenül eltelő élet hossza sem lesz elegendő, hogy kijussak mindebből.

És most, felemelve a fejem, mint akibe megint mintha egy villám csapott volna bele: azzal, hogy eddig mindezt megírtam, és újraolvastam, hirtelen kikerültem a sodrásból. Nem értettem, miért is találtam ki mindazt, ami az előzőekben történt. Attól kezdve, hogy a nő váratlanul megremegett mellettem. Egyáltalán,

hogyan juthatott egy ilyen történet az eszembe, amelyhez semmi közöm, amely soha nem történt meg velem, mert soha nem is történhetett volna meg – és soha nem is akartam, hogy megtörténhessen. Egy abszurdítás.

Nekem soha nem volt testes, nagydarab nőm. Kerültem őket, nem hatottak. Nem! Mégis volt. Egy. Az viszont kellemes, baráti. És nem is éreztem annyira nagynak közben. És csak a mell, az volt meglepően új, hogy nagy. És senkitől sem született akaratomon kívül gyermekem.

Hogyan vetemedhettem hát erre? Milyen ismeretlen kényszer hajtott engem? Ennyire kettős a lélegzetem? Hogy ép ésszel egy ilyen teljesen kitalált, ennyire lehetetlenségbe vezető, ennyire nem létező, ennyire... nem is tudom... történetet találjak ki! Egy fikciót. Amivel én, már évek, évtizedek óta nem élek. Holott nélküle állítólag nincs szépirodalom. Mégis megírtam egy kitalálást. A mérnök. Amire, akár mint valamilyen automata, mint egy robot, rákényszerültem? Egy így viselkedő nővel? Egy ilyen szüléssel, egy ilyen születéssel? Egy ilyen rettenetes, lehetetlen, végzetes eredménnyel? Én, akinek csak a valóság a fontos? Aki már csak a legjobbaktól képes kitalált, fikciós szépirodalmat olvasni. Mert az igaz és csakis a kiábrándító igaz érdekel, amely megfoszt minden reménytől. Hogy így lássam a nem létező reményt. És most mégis... A választékos szavaimmal, melyek mögött a lelkem már régen rejtve van.